

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **U. G.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2020, č. j. OAM-590/ZA-ZA11-ZA21-R2-2017-III, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 10. 2020, č. j. 60 Az 29/2020 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je občanem Ruské federace, hlásí se ke kumycké národnosti a pochází z Dagestánu. Dne 19. 7. 2017 podal prostřednictvím své matky jako zákonné zástupkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Důvodem žádosti byla obava ze soukromých osob (islámských radikálů, tzv. wahhabitů), kteří v zemi původu vyhrožovali otci žalobce (podnikateli v M.) a opakovaně po něm požadovali stále větší částky peněz a v případě nezaplacení vyhrožovali ublížením členům jeho rodiny. Žalobce byl skutečně na ulici napaden skupinou osob, které mu způsobily i zranění.

[2] Žalovaný nejprve rozhodnutím ze dne 15. 2. 2018 žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neudělil, avšak Krajský soud v Hradci Králové toto rozhodnutí rozsudkem ze dne 29. 10. 2019, č. j. 29 A 8/2018 – 42, zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že žalovaný vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, konkrétně si neopatrnil dostatek informací o skutečnostech, které by nasvědčovaly tomu, že v Ruské federaci, resp. v její autonomní republice Dagestánu, existuje fungující systém ochrany před žalobcem tvrzeným pronásledováním. Nedostatečná skutková zjištění se týkala rovněž otázky, zda bylo možno předpokládat, že by žalobce mohl nalézt účinnou vnitrostátní ochranu před pronásledováním v jiné části země původu.

[3] Žalovaný v dalším řízení provedl s žalobcem pohovor, neboť v mezidobí dosáhl zletilosti, a doplnil skutková zjištění o další informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci. Rozhodnutím ze dne 25. 6. 2020 opět žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany nevyhověl.

[4] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Podle krajského soudu z azylového příběhu žalobce neplyne, že by měl odůvodněný strach z pronásledování z některých důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu; ani otec žalobce, od něhož se odvíjí jeho azylový příběh, nebyl pronásledován pro svou příslušnost k určité sociální skupině (podnikatelů), motivace vyděračů byla zjištěná, nikoliv třídní. V případě žalobce nejsou naplněny ani důvody pro udělení doplňkové ochrany z důvodu hrozícího nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu a soud se ztotožnil se žalovaným, že žalobce může před hrozbou vážné újmy způsobené vydíráním ze strany soukromých osob využít ochrany Ruské federace, jejímž je státním občanem (§ 2 odst. 5 zákona o azylu). Z podkladů shromážděných žalovaným totiž plyne, že postup policie vůči islámským radikálům je nekompromisní a zpřetrhaly se i jejich dřívější vazby na místní úřady a bezpečnostní složky. Za nedůvodné považoval soud rovněž žalobní námitky směřující proti závěru žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení žalobce z Dagestánu do jiné části Ruské federace. Migrace z Dagestánu představuje dle podkladů správního rozhodnutí běžný jev a proti namítané diskriminaci ze strany policie v jiných částech Ruska se lze bránit prostřednictvím kontrolních mechanismů uvnitř policejních složek.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného zrušil.

[6] Stěžovatel krajskému soudu vytkl, že na něj nesprávně nepohlížel jako na příslušníka určité sociální skupiny, neboť v Dagestánu mají všichni podnikatelé potíže s vyděrači a je nepochybné, že jeho otec upoutal pozornost vyděračů právě proto, že je podnikatelem. Nesouhlasí proto s hodnocením soudu, že motivací náboženských radikálů bylo jejich materiální obohacení. Příbuzenství k otci jako podnikateli činí také ze stěžovatele příslušníka pronásledované sociální skupiny.

[7] Nesprávné jsou dle stěžovatele rovněž závěry krajského soudu týkající se ochrany před vážnou újmu a možnosti vnitřního útěku. Nekompromisní politika vůči terorismu nemůže představovat přiměřené kroky za účelem zabránění pronásledování a vážné újmy a je nepochybné, že propojení radikálních skupin s policejními složkami činí ochranu neúčinnou. Pokud jde o možnost vnitřního přesídlení, stěžovatel upozornil, že soudní judikatura vyžaduje zkoumání její reálnosti a faktické proveditelnosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 – 36). Stěžovatel je příslušníkem neslovanského etnika, které čelí v jiných místech Ruské federace nejen diskriminaci, ale některé oblastní úřady vydávají registrační vyhlášky, které omezují právo občanů svobodně si vybrat místo trvalého bydliště, přičemž terčem těchto omezení jsou právě etnické menšiny z Kavkazu a Střední Asie.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření setrval na názoru, že stěžovatel může využít ochrany Ruské federace. V Dagestánu existuje systém ochrany proti jednáním představujícím vážnou újmu a nebylo prokázáno, že by stěžovatel po návratu byl ohrožen na životě, hrozilo mu nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestu. Podle žalovaného neexistují

pokračování

ani překážky pro vnitřní migraci v rámci Ruské federace a vnitrostátní migrace obyvatel Dagestánu je běžnou záležitostí. Žalovaný proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, je nutno kasační stížnost odmítnout jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS.

[10] Kasační soud na úvod poznamenává, že usnesením ze dne 4. 2. 2021, č. j. 1 Azs 414/2020 – 34, odmítl pro nepřijatelnost kasační stížnost stěžovatelova otce, od jehož azylového příběhu odvíjel žádost o mezinárodní ochranu i stěžovatel. Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 5. 2. 2021, č. j. 1 Azs 415/2020 - 31, taktéž kasační stížnost stěžovatelovy sestry. V projednávaném případě neshledal žádný důvod, kvůli kterému by se měl odchýlit od hodnocení, k němuž dospěl v odkazovaných usneseních.

[11] Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro jeho nesrozumitelnost, nemohl jí kasační soud přisvědčit. Krajský soud se věnoval podstatě žalobní argumentace a srozumitelně vysvětlil, proč ji nepovažuje za důvodnou. Vycházel také z toho, že žalovaný zjistil skutkový stav dostatečně a řádně hodnotil všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí věci, jeho rozhodnutí tak bylo patřičně zdůvodněno. Krajský soud se podrobně zabýval stěžovatelem tvrzenými důvody, které shodně s žalovaným neshledal jako relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

[12] Stěžovatel namítl i nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů. Nemá pravdu. Rozsudek je založen na dostatečných skutkových a na nich vystavěných právních důvodech. Vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který byl ve světle konkrétních okolností případu řádně a správně vyhodnocen. Odpovídá požadavkům plynoucím pro rozhodování soudu (a žalovaného) z rozsudku NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 - 36, na něž stěžovatel odkazuje.

[13] Existuje i dostatek skutkových důvodů pro závěr, že stěžovatel může k ochraně před vydíráním ze strany soukromých osob (islámských radikálů) využít systému právní ochrany v zemi původu, tj. v Ruské federaci, resp. Dagestánu. Z podkladů neplyne automatické propojení radikálních náboženských skupin se strukturou policejních složek. Naopak z nich je zřejmé, že ruské státní orgány vystupují proti wahhabitům a salafistům na území Dagestánu zcela nekompromisně a oproti dřívějšímu období se zprůtrhaly vazby mezi těmito radikály a bezpečnostními složkami (viz Informace o bezpečnostní situaci a postavení salafistů v Dagestánu ze dne 22. 11. 2019).

[14] Také závěr o možnosti přesídlení stěžovatele a jeho rodiny do jiné části Ruské federace se opírá o podložená skutková zjištění (viz Informace OAMP, 20. března 2020, Vnitřní migrace s důrazem na migraci z Dagestánu) a nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů. Z nich vyplývá, že taková migrace je běžný jev a že v různých částech Ruska existují početné dagestánské komunity. Ze zpráv o zemi původu nevyplývá, že by zde existovalo propojení nestátních zájmových skupin se složkami státní moci po celém území Ruské federace,

resp. že by se takto dařilo náboženským radikálům vyhledat vydírané osoby i v jiných částech země.

[15] V posuzované věci tedy existoval dostatek skutkových důvodů pro závěry, že účinná ochrana před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty je v zemi původu možná a dostupná (viz rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62) a že je možná i alternativa vnitřního přesídlení v rámci Ruské federace. Napadený rozsudek je proto i z těchto důvodů přezkoumatelný.

[16] Konečně na základě všech těchto skutkových zjištění dospěl krajský soud k právním závěrům, které jsou v souladu s dosavadní judikaturou kasačního soudu. Pokud jde o příslušnost k podnikatelskému stavu jako určité sociální skupině, odpovídá argumentace krajského soudu judikatuře, podle níž je třeba, aby motivujícím důvodem pronásledování byla právě příslušnost k této skupině. Ačkoliv určité vrstvy podnikatelů v Ruské federaci mohou být vystaveny nátlaku ze strany organizovaného zločinu, včetně fyzického násilí, jedinou motivací takového chování je materiální obohacení těchto zločineckých struktur (viz usnesení NSS ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 17/2014 – 93, rozsudky NSS ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 – 60, č. 364/2004 Sb. NSS, či ze dne 14. 1. 2004, č. j. 2 Azs 69/2003 – 48). Tak tomu bylo i u stěžovatelova otce.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje zájmy stěžovatele, a proto není důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. února 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu